

Euskaldunon Egunkaria, l'únic diari escrit íntegrament en basc del món, va ser tancat amb pany i clau per ordre de l'Audiència Nacional el 20 de febrer de 2003. Entre denúncies de tortures, 16.000 lectors es van quedar sense diari i 150 treballadors van anar a parar a l'atur. I l'afirmació categòrica del ministre de la porra de torn va ser que "es tractava sobretot d'una operació en defensa de la cultura basca". Espanya és així i la inquisició, com sempre: *excusatio non petita, accusatio manifesta*.

"Hi ha gent a qui no agrada que es pensi, s'escriga o es parli en català; és la mateixa gent a qui no agrada que es pensi, s'escriga o es parli".

Ovidi Monllor

COM TANCAR UN DIARI I QUE NO PASSI RES (DE RES)

Sis anys després, sense ni una sola prova, l'Audiència Nacional ha decidit asseure, en primera instància, cinc responsables del diari, per a qui l'acusació popular exercida per l'Asociación de Víctimas del Terrorismo i els ultres de Dignidad y Justicia demana penes de 14 anys per "pertinença a Eta en grau de direcció". L'Estat, el que va ordenar el tancament, l'Estat que els va parir, ni tan sols demana càrrecs: la mateixa fiscalia en demana fa temps l'arxiu definitiu per absència aclaparadora de proves. Així estan les coses: paradoxal, oi? Doncs aquesta és la crònica maleïda de

com tancar un diari al segle XXI i que no passi res. Res de res. Com a estafa, farsa i metàfora permanent de la impunitat dels que sempre fan el que els rota i com els plau. I així ens va, amb la ferida d'*Egunkaria* encara oberta. Passin i vegin.

1. Un capità de la Guàrdia Civil

Com que diuen que tot sempre sura, malgrat que sovint tard i malament, ara ja sabem que l'origen de tota l'operació rau en un capità de la Guàrdia Civil a la reserva. Un capità obsessionat malaltissament amb *Egunkaria*, un diari nascut de

l'esforç social basc el 1991 amb 1.500 accionistes. El capitanet, en l'oxímoron de la intel·ligència militar, va a anar a veure en Garzón i li va passar l'informe i mirin: el Garzón sense escrúpols que sempre diu que sí, aquesta vegada va dir que no. Que no hi ha res i que no hi ha res imputable. "Inasequible al desaliento", en el crit metafalangista de l'"a por ellos" que conforma la genètica de la sinistra política antiterrorista "on tot és el mateix i la mateixa cosa", el capità-hispànic-tricorni-verd-oliva que aterria també García Lorca no defalleix. I finalment, troba un jutge

dòcil, assedegat d'(in)justícia, disposat a emprendre l'escomesa i somatitzar una obsessió benemèrita personal.

2. Un jutge i un cau d'excepció

El jutge en qüestió, togat de mena, és Juan del Olmo, que va clausurar dies i matines de l'esforç militant d'*Egunkaria*. Ho fa a les palpentes: en l'acte de clausura posterior ja informa, tragicòmicament, que ara es quan comença a investigar "de què va la cosa". Inversió radicalment perversa però prou hispànica que defineix l'Adn de l'Audiència Nacional, que per això actua com un tribunal d'excepció, per operar sense proves i al marge de qualsevol estat de dret. Dret d'estat, doncs: primer detem i després ja cercarem les proves. Però què passa si de proves no n'hi ha? Si no apareixen mai? El lector avesat, amoïnats com cal o senzillament escandalitzat, que cerqui amb bona fe respostes inquietants a aitals preguntes pot resoldre els dubtes, tal vegada, escrivint a:

Audiència Nacional, Jutjat d'Instrucció número 6. Il·lustríssim Juan del Olmo. Carrer Génova (Davant de la seu del Pp), 28004, Madrid (Regne d'Espanya).

3. Insistir en l'error

Hom mai no oblidarà la darrera proposta de pacte antiterrorista de Rajoy a Zapatero: dels cinc punts insalvables, el cinquè era tirar endavant el procés contra *Egunkaria*. Sense que els tremolés la mà. Que els tremola poc, no cal dir-ho, en el país on la impunitat és un estatus adquirit i una herència directa d'aquell botxí que durant 40 anys mai no li va tremolar la mà, malgrat el parkinson.

4. Una comparsa ultra

No deixa de ser paradoxal que el cas *Egunkaria* arribi a judici únicament i exclusivament per l'acusació popular exercida per l'Avt (que no ha dit ni ase ni bèstia sobre el terror de tortura de les víctimes del terrorisme... d'Estat) i l'ultradreta camuflada a Dignidad y Justicia. Ja se sap: ells van engendrar la bèstia de l'emergència antiterrorista i dels professionals de la por, que rutllen com una mena de Ku Klux Klan que expedeix el certificat maccarthista de "demòcrata" només a qui pensi fil per randa com ells: la resta, a la foguera. Però, és clar, ara el monstre s'ha fet gran, engoleix de valent i s'ho vol cruspir tot. Devorà Saturn els fills? Els fills s'empassaran Saturn? El somni de la raó d'Estat sempre genera monstres? *Quosque tandem, Kafka?*

EL 15 DE DESEMBRE, EGUNKARIA A JUDICI

Des de primers d'octubre existeix un manifest internacional per donar suport al diari clausurat i als processats que el 15 de desembre s'asseuran a la banqueta dels acusats de l'Audiència Nacional. El manifest rebutja el procés judicial en considerar que és una negació absoluta del dret a la llibertat d'expressió i informació, un atac a la pluralitat informativa, una escomesa contra l'euskara i una vulneració flagrant dels drets humans fonamentals per les tortures patides i denunciades per cinc dels detinguts.

Per tot plegat, fan una crida oberta per a tornar a denunciar aquests fets i d'altres similars tants cops com calgui, esperant la societat a mostrar obertament la seva solidaritat vers les persones encausades. Des de la constatació que la retallada de drets i llibertats i l'embogiment repressiu ens afecten, finalment, a totes i tots.

Adhesions: egunkarialliure@gmail.com
Més informació: www.egunkaria.info.

5. L'habitació fosca

L'Estat d'impunitat rutlla com una habitació fosca. No deixa encendre ni llum ni llumins: perquè, si no, la cosa no rutllaria ni duraria dos minuts. I només són capaçs de mantenir l'ordre impúdic a còpia de propaganda monòtona i reiterada. I, on no arriba la propaganda, el garrot centrista de sempre: al mig del cap que és on hi ha el cervell, que deien els neuròlegs que abans servia per pensar. I com que aquí es pensa poc, totes a córrer a corre-cuita, que quan a l'Estat espanyol li dona per lluir democràcia, campí qui pugui!, que el millor és fotre el camp i fer mutis pels marges de la dignitat solidària que ens queda.

Des del naixement de "Berria" el juny de 2003, la premsa basca ja té 24.000 accionistes desobedients i prop de 20.000 lectors compromesos.

6. Una de por

L'afer *Egunkaria* és "una de por", que diria l'Ovidi Montllor. Però el d'Alcoi afegia que deu mil llumins poden fer de la nit un immens dia. En això estem entestats i en-

testades: a enderrocar el murs del silenci i de tanta complicitat que campa impunitament.

7. La llei del silenci i la impunitat

Aquesta és una batalla desigual que, des del 9 de novembre i fins al 3 de desembre, es lliurarà al tribunal d'excepció de l'Audiència Nacional. Batalla campal concreta que dirimirà si ens aferrem a la llibertat i sortim totes guanyant o, si per contra, la impunitat seguirà sent l'horror triomfant "de banderas victoriosas". Impunitat, Galeano *dixit*, que és "la recompensa que s'atorga al terrorisme quan és d'Estat". Imperfectible definició del que és el cas *Egunkaria*: 14 anys de presó per a Martxelo Otamendi no és cap broma macabra. Són les coses tal com són en la deriva (in) versemblant que assetja la pell de brau i concreta l'anomalia espanyola.

Disculpin les molèsties de darrer estirabot, però és impossible cloure sense el més estrident reclam: que els bombin. Perquè ni pensem oblidar ni pensem perdonar; perquè no demanem permís per ser lliures. Ni un sol dia ha deixat d'existir un diari en euskara: l'endemà del tancament naixia *Egunero*. I des naixement de *Berria* el juny de 2003, la premsa basca ja té 24.000 accionistes desobedients i prop de 20.000 lectors compromesos ❖

MARIONA BARALDÉS I DAVID FERNÁNDEZ